



## OAHPPOPLÁNA

### PED 602

---

# BAGADALLANPEDAGOGIHKKA 1

## 15 OAHPPOČUOGGÁ

Dutkan- ja oahppostivra dohkkehan 19.12.2017 ášsis 156/17 Public ášsenr.: 17/00619. Ođastuvvon goahtejodíheaddji mearrádusnotáhta bokte 27.01.21, Public ášsenr. 21/00092-1.

	<b>Bagadallanpedagogikhka 1</b>
<b>Namma</b>	Samisk: Bagadallanpedagogikhka 1 Dárogillii: Veiledningspedagogikk 1 Enjelasgillii: Supervision and Mentoring 1 Suomagillii: Ohjaus ja mentorointi 1
<b>Fágakoda ja fágadássi</b>	PED 602
<b>Oahpu gullevašvuhta ja fágastáhtus</b>	Oahppu fállojuvvo joatkkaoahppun oahpaheddiide ja earáide, geain lea profešvdnaoahppu ja geat dárbbasit barggus bagadallanmáhtu.  Oahppu lea oaivvilduvvon oahpaheddiide ja eará fágaolbmuide geat dárbbasit máhtu bagadallat easka álgi oahpaheddiid ja kollegaid, ja oahpaheddiide geat hálidit bargat hárjehallanoahpaheaddjin ja hárjehallanoahpaheddiide geain váilu bagadallanoahppu.
<b>Viidotat</b>	15 oahppočuoggá
<b>Oahpu lágideapmi</b>	Oahppu lea neahttavuđot oasseáiggeoahppu deaivvademiiquin. Oahpus leat guokte deaivvadeami: oahpu álggus ja oahpu loahpas. Dan gaskkas barget studeanttat neahttavuđot oahpus okto ja joavkkus. Fágaoahpaheaddjít ja koordináhtor bagadallet.
<b>Sisabeassangáibádusat</b>	Sisabeassangáibádus ohppui lea mánáidgárdeoahpaheaddjeoahppu, dáblašoahpaheaddjeoahppu, praktihkalaš pedagogalaš oahppu, mánáidsuodjaluspedagoga, sosionoma, suodjalandivšár, politiija dahje eará heivvolaš oahppu universitehtas dahje allaskuvllas. Sáhttá árvvoštallot reálagelbbolašvuđa duogážiin.  Sámegiela gáibádusa sáhttá deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámegiella 1. dahje 2. giellan 2, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje guhkes amasielladutkkus ja Ruota gymnasas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje odđaáigásáš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegieloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámegiela gáibádusa sáhttá maid deavdit sámegiela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahčaleami maid Sámi allaskuvla láida. Jus lea eahpesihkarvuhta man dási gelbbolašvuhta ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvvoštallamii ja meannuduvvo dán vuođul.
<b>Oahpahusgiella</b>	Oahpahus lea sámegillii, skandinávalaš gielaide ja enjelasgillii.
<b>Fágalaš sisdoallu ja organiseren</b>	Bagadallanpedagogikhka oahppu addá formála gelbbolašvuđa bagadallat iežas suorggis, nugo vuodđoskuvlaohpaheaddjeoahpu, mánáidgárdeoahpaheaddjeoahpu, praktihkalaš pedagogalaš oahpu, joatkkaskuvlla easka álgi oahpaheddiid ja joatkkaskuvlla hárjehallama oahpaheaddjestudeanttaid ja eará oktavuođain nugo organisašuvdna- ja skuvlaovdánahtima oktavuođain.

Oahpu ulbmilin lea giedħahallat fáttáid dan birra mo bagadallat oahpaheaddjестudeanttaid, easka álgħi oahpahedđjiid ja earáid geat dárbašit bagadallama oahppoásahusain ja eará organisašuvnnain.

Oahppu sistisdoallá teorehtalaš láidehusa bagadallamii, vuorrovákkusuhsáhttu ja oahppan- ja ovdánahttinproseassaid. Bagadallanpedagogikhka guovddáš sisdoallu lea iežas bagadallangeavadiid geahċċaleapmi ja ovdánahttin teorijaid vehkiin. Iežas ja earáid vásáhusaid birra ságastallo ovttas. Oahppu sistisdoallá maid geavatlaš hárjehusaid ja teorija ja praksisa suokkardallama cálalaččat ja njálmmlaččat pensuma vehkiin.

Studeanta searvá aktiivvalaččat deaivvademiide, neahħtaoahpahussi ja kollokviejovkobargguide. Dát oahppoovt datat čatnasa iešgudetlāgan fáttáide, main bagadallanteorehtalaš čuolmmat čatnet oktii bagadallanmetodalaš gažaldagaid.

Sisdoallu lea juhkkon guovtti válhofáddái:

#### **Fáddá 1: Láidehus bagadallamii**

- Bagadallama vuodđodoahpagat
- Bagadallama teorijat ja metodat
- Gulahallan ja ovttasdoibman
- Bagadallanságastallamiid sisdoallu ja čaħdaheapmi
- Etihkka, váldi ja kontrolla
- Sámi sisdoalut ja skuvllaid ja mánáidgárddiit servodatmandáhha

#### **Fáddá 2: Bagadallan hárjehallamis ja oahppoásahusain ja eará organisašuvnnain**

Maid mearkkaša leat hárjehallanoahpaheaddji ja kollega:

- Hárjehallanoahpaheaddji gáibádusat ja doaimmat ja dasa gullevaš dokumeantt
- Kollegaid bagadallan
- Oahpaheaddjestudeanttaid profešuvdnámáhtu ja profešuvdnaintehta ovdánahttin
- Bagadallan ja árvvoštallan
- Didaktikhalaš analysa bagadallama vuodđodoaibman
- Mánáidgárddit ja skuvllat oahppoarenan.

<b>Oahppanjoksosat</b>	<p>Oahpus studeanta olaha čuovvovaš oahppanjoksosiid:</p> <p><i>Máhttu ja diebtu:</i></p> <p>Studeanta hálddaša ja dovdá</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– bagadallama, gulahallama, ovttasbarggu ja ovttasoahppama guovddáš teoriijaid, metodaid ja doahpagiid</li> <li>– ámmáhii gullevaš ovdáneami, rollaid ja ovttasdoaibmama proseassaid</li> <li>– mo plánet, organiseret, jođihit ja čađahit bagadallanságastallamiid profešvnna etihkalaš prinsihpaid ektui</li> <li>– mo suokkardallat iežas vásáhusaid bagadallanpraksisa ektui ja rievdadit doaimmaid reflekterema vuodul</li> <li>– konteavstta, kultuvrra ja servodaga mearkkašumi bagadallamii eandalii sámi ja kultuvrralaš girjáivuođa ektui</li> <li>– mo čađahit bagadallanproseassas nu ahte das šaddá pedagogalaš ja fágalaš oahppan- ja ovdánanproseassa</li> <li>– 5-jagi oahpaheaddjeoahpu masteroahpu gáibádusaid bagadalliide ja bagadallamii</li> </ul> <p><i>Gállegat:</i></p> <p>Studeanta máhttá</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– plánet, jođihit ja čađahit bagadallanságastallamiid profešvnna etihkalaš prinsihpaid ektui</li> <li>– čađahit bagadallanproseassa nu ahte das šaddá pedagogalaš ja fágalaš oahppan- ja ovdánanproseassa</li> <li>– suokkardallat iežas vásáhusaid bagadallanpraksisa ektui ja rievdadit doaimmaid reflekterema vuodul</li> <li>– árvvoštallat oahpaheaddjestudeanttaid oahppama progrešuvnna</li> </ul> <p><i>Oppalaš gelbbolašnuohta:</i></p> <p>Studeanttas lea</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– máhttu doaibmat fágalaš ja etihkalaš čuolmmain bagadallin su ektui guhte galgá boahtit bagadallot</li> <li>– máhttu identifisere iežas rolla bagadallin ja máhttá čađahit bagadallama fágalaš ja etihkalaš gáibádusaid ja njuolggadusaid ektui</li> <li>– dovdá sámi skuvlla diliide ja ovdánahttimii gullevaš bagadallama iešvuodaid ja máhttá ávkkástallat digitálačovdosiid</li> </ul>
<b>Oahpahan- ja bargovuogit</b>	<p>Gelbbolaš bagadallin šaddan gáibida suokkardallat oahpu áigge sihke iežas ja earáid geavatlaš vásáhusaid. Danin deattuhuvvojít studeanttaguovddáš ja studeantaaktiveredeaddji metodat, nugo iežas bagadallamiid analyseren, vásáhusaid lonohallan, joavkohárjehusat, rollspealut ja ságastallamat. Lassin oahppu sistisdoallá logaldallamiid, teoriijaid ja dutkamušaid lohkama iešheanalacčat ja lohkankollokvieavkkuin, ja fágalaš ja suokkardalli čállosiid, loggačállima ja ovdanbuktimiid.</p>
<b>Gáibádusat beassat</b>	<p>Studeanta galgá searvat aktiivvalaččat hárjehusaide, neahntaoahpahussii ja</p>

<b>eksámenii</b>	<p>deavvademiide ja fágasemináraide. Son galgá čađahit praktihkalaš bagadallanhárjehusaid mat dokumenterejuvvojit. Deaddu biddjo dasa, ahte galgá máhttit veahkehít oahpaheaddjestudeanttaid čatnat teoriija ja praksisa oktii. Bagadallit galget hárjehusas oahppat sihkkarastit oahpaheaddjestudeanttaid fágalaš ovdáneami ja addit sidjiide máhcahaga ja bagadallat sin fágalaččat. Dát oahppoovttadat čatnasa iešguđetlágan fáttáide, main dieđateorehtalaš čuolmmat čatnet oktii daid dutkanmetodalaš gažaldagaid mat giedđahallojuvvojit. Teorehtalaš fáttát čilgejuvvojit logaldallamiin, case:in, vásáhuslonohallamis ja joavko- ja luohkkálatnjadigaštallamiin.</p> <p>Vurdojuvvo ahte studeanta bargá iešheanalaččat ja oassálastá kollokviebargui deaivvademiid gaskkas.</p> <p>Studeanttat galget čađahit 15 diibmosaš bagadallanhárjehallama. Hárjehallan galgá vuostamužžan čađahuvvot oahpu studeantta iežas bargosajis dahje eará sullasaš bargooktavuođas. Studeanttas lea ovddasvástádus plánet ja čađahit iežas hárjehallama su iežas vuoddoeavttuid vuodđul.</p> <p>Čuovvovaš oasit galget leat dohkkehuvvot ovdalgo beassá eksámenii:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Hárjehallama čađaheami bargobihtát: bargobihtá 1) iehčanas plána bagadallanhárjehallama várás, bargobihtá 2) golbma (3) iehčanas loggačállosa hárjehallama áigge bagadallanságastallamiid birra</li> <li>• hárjehallamis studeanta čađaha unnimusat golbma bagadallanságastallama oahpaheaddjestudeanttaiguin dahje/ja easka álgı kollegaiguin. Vuosttaš reflekšuvdnalogga lea sullii 1000 sáni ja nubbi logga lea 1300 sáni. Goalmmát loggas galgá suokkardallat bagadalli rolla iskkademiin observerema ja rollamodealla doaimmaid (1300 sáni).</li> <li>• Čálalaš čoahkkáigeassu bagadallidoaimma birra dakklo loahpas, 1000 sáni.</li> <li>• Njálmálaš joavkobargu nuppi deaivvadeamis mas háleštuvo hárjehallanoahpaheaddjedoaimma birra, 20 min. Joavkobargu báddejuvvo digitálalaččat.</li> <li>• Studeanta galgá čuovvut minima 80 proseantta oahpus aktiivvalaččat.</li> </ul> <p>Barggut galget biddjot sisa ja sisabidjanbeavemearri šiehtadallo ovttas.</p> <p>Árvvoštallan dohkkehuvvon/ii dohkkehuvvon. Referánsastiila APA.</p>
<b>Eksámen ja árvvoštallan</b>	<p>Eksámen lea guovtte oasát:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Digitála profešuvdnámáhppa, mas studeanta ovdanbuktá su ovdáneami bagadallin ja bagadallanpedagogikhkas. Studeanta čohkke profešuvdnámáhppii bargguid reflekteremiid olles oahpu</li> </ol>

	<p>äigge. Lassin studeanta buktá ovdan profesiuvdnamáhpas bagadallanjurddašeami iešvuodžaid ja ovdáneami.</p> <p>2. Nubbi oassi eksámenis sistisdoallá čálalaš 5 beaivvi ruovttueksámena, sullii 2800 sáni/sullii 10-15 siidomearri oktagaslaš bargun dahje joavkobargun sullii 15-20 siiddu. Bargobiittá sisdoallu huksejuvvo oahpu ulbmiliid ektui.</p> <p>Árvvoštallan goappaš osiin: ceavzán/ii ceavzán. Fága ii leat ollislaš ovdal goappaš osiid lea ceavzán. Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla eksámen- ja loahpalašárvvoštallama láhkáásahussii.</p> <p>Árvvoštallankriterat:</p> <p>Ceavzán: Leat buorit diedut ja máhttua bagadallama birra. Čájeha válmmašvuoda ja dáidduid reflekeret man vehkiin sáhttá praktiseret hárjehallanoahpaheaddji ja bagadalli doaimmaid. Čájeha máhtu reflekeret oahppanjoksosiid, fága iešvuoda ja hárjehallanoahpaheaddji ja bagadalli doaimmaid.</p> <p>Ii ceavzán: Eai leat doarvái dáiddut ja máhttua iešheanalacčat suokkardit ja čađahit oahpposidoaluid. Ii cájet doarvái olu buriid válmmašvuoda ja reflekeret dáidduid ja máhtu doaibmat hárjehallanoahpaheaddjin ja bagadallin. Čájeha ahte ii máhte reflekeret oahppanjoksosiid, fága iešvuodžaid ja hárjehallanoahpaheaddji ja bagadalli doaimmaid iešvuodžaid.</p>
<b>Lea go privatisttain vejolaš váldit dán fága/fáttá?</b>	Fága ii leat vejolaš váldit privatistan.
<b>Kvalitehtasihkkarastin</b>	<p>Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuodžat ja geatnegasvuodžat studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.</p> <p>Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágaporrtta vuodžul.</p>
<b>Lohkanmearri</b> (heivehuvvo ovttasráđiid studeanttaiguin, sullii 1300 siiddu)  Deaivvademii ja neahttavuđot oahpahusas oahpaheaddji sáhttá juohkit áigeguovdilis artihkkaliid ja eará lohkamušaid, mat váldojuvvojít vuhtií	<p>Aimo, Aikio. 2010. Olmmošhan gal birge – áššit mat ovddidit birgema. Kárášjohka: Davvi Girji. (Válljejuvvon oasit)</p> <p>Balto, Asta M., &amp; Kuhmunen Gudrun. 2014: Máhtáhit iežamet ja earáid. Kárášjohka: Čalliid lágádus (50 s.)</p> <p>Balto, Asta M. 2008. Sámi oahpaheaddjít sirdet árbevirolaš kultuvrra boahttevaš buolvvaide– Dekoloniserema akšuvdnadutkamuš Ruota beale Sámis. Dieđut 4/2008. Guovdageaidnu: Sámi allaskuvla. (Válljejuvvon oasit)</p> <p>Bjerkholt, Eva (2017). Profesjonsveiledning: fra praktisk virksomhet til teoretisk felt. Oslo: Cappelen. (252 s.)</p>

girjjálašvuodå siidomearis.  
Oahpaheaddji veahkeha  
studeantta gávdnat  
heivvolå lohkanmeari  
studeantta gielladáiddu  
vuodul.

- Boine, Else M. & Saus, Merete. Samiske fedres oppdragelsestrategier. University of Tromsø. (18 s.)  
[http://uit.no/Content/321417/Art%20Boine%20og%20Saus%20\(2\).pdf](http://uit.no/Content/321417/Art%20Boine%20og%20Saus%20(2).pdf)
- Ekspertgruppen. 2018. Kvalitet og relevans i læreruddannelsen; Ekspertgruppens evaluering og vurdering af læreruddannelsen af 2013. Styrelsen for Forskning og Uddannelse. (válljejuvvon oasit) [https://ufm.dk/publikationer/2019/filer/endelig-rapport\\_evaluering-af-laereruddannelsen.pdf](https://ufm.dk/publikationer/2019/filer/endelig-rapport_evaluering-af-laereruddannelsen.pdf)
- Fosse, Britt Oda & Stenersen Hovdenak, Sylvi. 2014. Lærerutdanning og lærerprofesjonalitet i spenningsfeltet mellom ulike kunnskapsformer. Norsk pedagogisk tidsskrift 98 ( 5). (11 s.)
- Hiim, Hilde & Hippe, Else. 2006. Praksisveileding i lærerutdanningen, en didaktisk veiledningsstrategi. Oslo: Gyldendal. (Válljejuvvon oasit)
- Heggen, K. ja Thorsen, K.E. 2015. Praksisopplæring - et felles prosjekt mellom høgskole og praksisskole? Norsk pedagogisk tidsskrift (05), 362-374. (12 s.)
- Jannok Nutti, Y. (doaim.) 2021. Diedut, Florishing Indigenous Knowledge: Writings of Educators and Researchers. (Válljejuvvon oasit)
- Jensen, P. ja Ulleberg, I. 2011: Mellom ordene. Kommunikasjon i profesjonell praksis . Oslo: Gyldendal Akademisk. (Válljejuvvon oasit)
- Keskitalo, P. 2018. Kultursensiiva sámi skuvla. Kárásjohka: Davví girji. Keskitalo, Pigga & Määttä, Kaarina 2011: Sámi pedagogihka iešvuodat / Saamelaispedagiikan perusteet / The Basics of Sámi Pedagogy / Grunderna i samisk pedagogik. Rovaniemi: Lapland University Press / Lapin yliopiston kustannus.
- Kunnskapsdepartementet- 2017. Lærerutdanning 2025. Nasjonal strategi for kvalitet og samarbeid i lærerutdanning. Hentet fra:  
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonal-strategi-for-larerutdanningene/id2555622/>
- Lauvås, Per., Hofgaard Lycke, Kirsten & Handal, Gunnar. 2016. Kollegaveiledning med kritiske venner. (4. utg.). Oslo: Cappelen Damm Akademisk. (Válljejuvvon oasit)
- Moon, B. (red) (2015). Do universities have a role in the education and training of teachers? An international analysis of policy and practice, Cambridge: Cambridge University Press. (válljejuvvon oasit)
- Munthe, Elaine, Ruud, Erik & Svensen Malmo, Kari-Anne. 2020. Praksisopplæring i lærerutdanninger i Norge; en forskningsoversikt. (válljejuvvon oasit) [https://www.uhr.no/\\_f/p1/i21fc0a66-ba82-4470-bb1f-47aab50b0602/rapport-ksu-praksisopplaring-2020.pdf](https://www.uhr.no/_f/p1/i21fc0a66-ba82-4470-bb1f-47aab50b0602/rapport-ksu-praksisopplaring-2020.pdf)
- Nilssen, V. ja Klemp, T. 2014 Lærerstudenten i møte mellom teori og praksis. Oslo: Universitetsforlaget. (Válljejuvvon oasit)

- Orland-Barak, L. 2016. Mentoring, I J. Loughran & M.L. Hamilton (red), International Handbook of Teacher Education, Singapore: Springer Science + Business Media. DOI: 10.1007/978-981-10-0369-1\_4
- Oskal, N. 2000 'On nature and reindeer luck', *Rangifer*, 20(2–3): 175–80. (6 sid.)
- Ottosen, G. 2007. Hva slags veileder ønsker jeg å være eller å bli? - Veiledning inspirert av narrativ teori og praksis. I: Fokus på familien. (1). (15 s.)
- Porsanger, Jelena & Guttorm, Gunvor. (doaimm.). 2011. *Diedut, Working with Traditional Knowledge: Communities, Institutions, Information Systems, Law and Ethics*. Kautokeino, Norway: Sámi University College. (Válljejuvvon oasit)
- Richmond, G., Bartell,T., Carter, D.J.A., & Neville, M.I. (2019). Reexamining Coherence in Teacher Education. *Journal of Teacher Education* 70 (3), 188-191.
- Shuilleabhairn, A. N., & Bjuland, R. (2019). Incorporating lesson study in ITE: organisational structures to support student teacher learning. *Journal of Education for Teaching*, 45(4), 434-445.
- Sue, Derald Wing & Sue, David. 2012. Counseling the culturally diverse. Hoboken: Wiley.
- Sumrall, T.C., Scott-Little, C., La Paro, K.M., Pianta, R. (2017). Student Teaching Within Early Childhood Teacher Preparation Programs: An Examination of Key Features Across 2- and 4-Year Institutions, *Early Childhood Education Journal*, 45: 821.  
<https://doi.org/10.1007/s10643-016-0830-x>
- Tveiten Sissel. 2019. Veiledning: - mer enn ord. Bergen: Fagbokforlaget.
- Ulleberg, I. (2014). Kommunikasjon og veiledning: En innføring i Gregory Batesons kommunikasjonsteori - med historier fra veiledningspraksis (2. utg.). Oslo: Universitetsforl. (Válljejuvvon oasit)
- Zeichner, K. (2010). University-based teacher education: rethinking the connections between campus courses and field experiences in college- and university-based teacher education *Journal of Teacher Education*, 61 (1–2) 89-99.
- Østrem, S. (2011). Veiledning på egne eller andres vilkår? I: Norsk pedagogisk tidsskrift. (03). (8 s.)
- Østrem; S. (2015). Veiledning som redskap i profesjonell utvikling – om yrkesfaglig veiledning for lærere. Oslo: Cappelen Damm. (Válljejuvvon oasit)

### **Suomagielat girjjálašvuohta:**

- Atjonen, P. 2005. Opetusharjoittelun ohjauksen eettisiä haasteita. Teoksessa P. Väisänen & P. Atjonen (toim.) Kohtaamisia ja kasvun paikkoja opetusharjoittelussa. Vuoropuhelua ohjauksen kehittämisestä. Suomen harjoittelukoulujen vuosikirja 3. Joensuu: Joensuun yliopistopaino, s. 57-82. (25 s.)

- Blomberg, S., Komulainen, J., Lange, K., Lapinoja, K.P., Patrikainen, R., Rohiola, U., Sahi, S. & Turunen, T. 2009: Opettajuuteen ohjaaminen. Helsinki: JP-kustannus. (heivvolaš oasit) (234 s.)
- Estola E., Kaunisto S-L., Keski-Filppula U., Syrjälä L. & Uitto M. 2007. Lupa puhua. Kertomisen voima arjessa ja työssä. Jyväskylä: PS-kustannus. (130 s.)
- Jyrhämä, R. 2002. Ohjaus pedagogisena päätöksentekona. Helsingin yliopisto. Helsingin yliopiston verkkojulkaisu. (heivvolaš oasit) (232 s.)
- Kelchtermans, G. 2007. Ammatillinen sitoutuminen sopimusten takana - Opettajien itseymmärrys, haavoittuvuus ja reflektio. Teoksessa: E. Estola, H. Heikkinen & R. Räsänen (toim.) Ihmisen näköinen opettaja. Oulun yliopisto. Acta Universitatis Ouluensis E 92, 75-99. (22 s.)
- Kopakkala, A. 2011. Porukka, jengi, tiimi: Ryhmädynamiikka ja siihen vaikuttaminen. Suomen Psykologiliitto ry. (heivvolaš oasit) (233 s.)
- Nummenmaa, A.R. 2005. Henkilökohtainen ohjauskeskustelu. Mitä on ammatillinen keskustelu? Teoksessa A.R. Nummenmaa, M. Lairio, V. Korhonen & S. Erola (toim.) Ohjaus yliopiston toimintaympäristössä. Tampere: Yliopistopaino, 89 - 101. (12 s.)
- Ojanen, S. & Lauriala, A. 2005. Ohjaussuhde tunteiden kohtaamispalkkana. Teoksessa: E. Estola, H. Heikkinen & R. Räsänen (toim.) Ihmisen näköinen opettaja. Oulun yliopisto. Acta Universitatis Ouluensis E 92, 83-90. (8 s.)
- Onnismaa, Jussi & Pasanen, Heikki & Spangar, Timo (doaimm.) 2000: Ohjaus ammattina ja tieteenalana 1 ja 3. Juva: PS-kustannus. (heivvolaš oasit) (274 s. + 304 s.)
- Valli Raine & Isosomppi Leena (doaimm.) 2008: Opetusharjoittelun uudet mahdollisuudet. Juva: PS-kustannus. (heivvolaš oasit) (217 s.)
- Vehviläinen, S. 2015. Ohjaustyön opas. Helsinki: Gaudeamus. (239 s.)
- (Oktiibuot s. 1300 s.)
- Eará válljejuvvon girjjálašvuhta bukto oahpahussii.
- Iešguđetlágan artihkkalat addojit oahpu áigodagas.
- Oahppoplánat ja njuolggadusat.
- Rámmaplánat ja prográmmaplánat.